

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 6 Eylül 2013
Sayı : 16842

31333

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Aşağıdaki sorularımın Millî Savunma Bakanı İsmet Yılmaz tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Melda Onur

(Signature)
İstanbul Milletvekili

24.07.2013 tarihinde "Haliçport" adıyla bilinen Haliç Yat Limanı ve Kompleksi Proje ihalesinin sonuçlandırılması üzerine, Tersane-i Amire'nin Haliç tersanelerinin en önemli parçalarından olan Camialtı ile birlikte Bakanlığınızın kullanımında olan Taşkızak Tersanesinin imara açılması, kamuoyunun gündemine taşınmıştır. Tersane-i Amire'nin (günümüzde kullanılan adıyla Haliç Tersanelerinin) tarihi arka planı ve endüstriyel Sit alanı olma niteliğinin yanı sıra, yüzyıllar boyunca bu coğrafyada yerleşen uygarlıkların, Haliç'in doğal yapısının gücünden yararlanmış oldukları bilinmektedir. Haliç en eski dönemlerden beri gemi üretiminin ve ticaret limanının konumlandığı bir deniz üssü olarak işlev görmektedir. Ülke sanayinin çoğu dalının doğduğu ve geliştiği bir merkez olmuştur. Haliç, ayrıca doğal yapısıyla korunaklı bir liman olarak güvenliği yüksek stratejik bir konuma sahiptir.

Haliç; Boğaz'a, Marmara Denizi'ne ve Akdeniz'e açılabilen demektir. Akdeniz'i askeri açıdan bir "Türk Gölü" haline getiren Osmanlı Donanması, Tersane-i Âmire'nin ürünü olup; tersane değişik zaman dilimlerindeki değişim ve dönüşümlerle günümüze kadar ulaşmıştır.

Tarihi ve konjonktürel olarak güvenlik ile ilgili problemlerde Türkiye dışındaki aktör ülkelerin hedefi haline gelen İstanbul, her yeni dönemle beraber önemine önem katmaktadır. Bu açıdan, güvenlik stratejileri ışığında Haliç Tersaneleri'nin ayrı bir konumda değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1- Tarih boyunca gelişen gemicilik tarihi ve teknolojisinin öncü rolünü taşıyan Haliç Tersaneleri'nin kendi işlevlerini sürdürmesi, yenilenmesi ve günümüz denizcilik faaliyetleriyle uyumlulaştırılması yerine, ne olduğu bilinmeyen bir rekreasyon projesi kapsamında ve "turizme kazandırma" adı ve görüntüsü altında imara açılması konusunda Bakanlığınızın herhangi bir itirazı söz konusu olmuş mudur; olacak mıdır?

2- Haliçport Projesinin, Haliç gibi İstanbul'un kalbinde yer alan bir konum üzerinden okunduğunda, ulusal güvenlik ile ilgili doğurabileceği problemler ve sonuçlar hesaba katılmış mıdır?

3- Daha önce benzer bir konuda görüşü talep edilen Genel Kurmay Başkanlığı'nın, 31 Ekim 1994 tarihli toplantı ile "adı geçen tersanelerin konuslu oldukları mevkiiler itibarıyla bölgelerinde Deniz Kuvvetleri Komutanlığı tersanelerine yakınlığı, ulaşım ve yönetim kolaylıkları, barış zamanındaki koordinasyon alışkanlıkları ile kriz döneminde seferberlik ve savaş hallerinde destek sağladığı, adı geçen tersanelerin mevcut kapasite ve kabiliyetlerini kaybetmeleri durumunda Deniz Kuvvetleri

Komutanlığının savaş gücünü olumsuz yönde etkileyeceği" biçiminde bir görüş belirlemiş ve bu görüşün Camialtı, Haliç ve Alaybey Tersanelerinin kapatılması kararını iptal eden 2005/6279 sayılı Danıştay 13. Dairesi kararına esas teşkil etmiş olduğu hatırlanmaktadır. Bu görüşte daha sonra herhangi bir değişiklik söz konusu olmuş mudur?

4-) Tersane-i Amire'nin yüzyıllar boyunca yaşanan sayısız büyük depreme rağmen hala ayakta kalmış olması ve günümüzde Deniz Kuvvetleri Komutanlığı kullanımındaki İstanbul (Pendik) Tersanesi başta olmak üzere özel sektör tersanelerinin konuşlu oldukları Tuzla-Pendik ve Yalova tersaneler bölgelerinin, diğer bir deyişle sivil ve askeri gemi yapım-onarım sanayi tesislerinin neredeyse tamamının toplanmış olduğu alanların birinci dereceden deprem kuşağı hatta fay hattı üzerinde oldukları gerçeği göz önünde tutulduğunda; aksi doğrultuda bir değişiklik imkan dahilinde midir?

3- 1455'den bugüne, 558 yıl boyunca varlığını tersane olarak sürdürmüş olan Tersane-i Amire'yi, üretim işlevinden tamamen kopararak onu dünya çapında eşsiz kılan bu özelliğinin ortadan kaldırılması kararının alınması sürecine Bakanlığınız da dahil olmuş mudur? Bu kararın kim(ler) tarafından, neden, nasıl ve neye dayanılarak verilmiş olduğu Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Benzer şekilde, söz konusu alanın otel, yat limanı vb. tesislerle turizm alanı olarak yeniden işlevlendirilmesi kararının, hangi uzmanlıklara sahip kim(ler) tarafından, neden, nasıl, hangi amaçla alınmış olduğu; karar süreçlerinde hangi organ, yöntem ve mekanizmaların kullanıldığı bilgileri Bakanlığınızda mevcut mudur?

4- İhale ile imara açılacak alanın en büyük ve önemli bölümünü oluşturan, Bakanlığınıza tahsisli ve Taşkızak Tersanesi Komutanlığı'nın kullanımında bulunan Taşkızak Tersanesi ile ilgili olarak Bakanlığınız ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi arasında akdedilen protokolün "mülkiyeti üçüncü şahıslara devredilmemek, tarihsel doku bozulmamak ve sosyal amaçlı, toplumsal kullanıma yönelik tesislerin yapımı amacıyla kullanılması taahhüdü ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne devredileceği hususunun, tapu işlemlerinde göz önünde bulundurularak tapu kayıtlarında yer almasının sağlanacağı" biçimindeki amir hükmü , tersane alanının 49 yıllığına üçüncü şahıslara devrini öngören ihale ile hangi ölçüde bağdaştırılabilmektedir? İhale şartnamesinin, "tarihsel dokunun bozulmaması, sosyal amaçlı, toplumsal kullanıma yönelik tesislerin yapımı" konularını garanti altına alacak koşul ve hükümleri içermesinin gerektiği konusunda ihaleyi yürüten merciler Bakanlığınızca uyarılmış ve bu husus daha sonra da Bakanlığınızca takip edilmiş/edilmekte midir?

5- Başta deprem olmak üzere, kriz ve savaş durumlarında lojistik açıdan taşıdığı önem nedeniyle Deniz Kuvvetleri Komutanlığı tarafından "mevcut durumları ile muhafaza edilmesi, ana arterlerle bağlantılarının kapatılmaması" talep edilen ve Kuzey Deniz Saha Komutanlığı'nın Temmuz-2005 tarihli ve LOJ.:2442-069-05/Pl.Ş. sayılı yazısı ekindeki "Mevcut Durumları ile Korunacak Rampalar ve Kapak Atma Yerleri" listesinde yer verilen Taşkızak Tersanesi'ne ait 2 kapak yerinin durumunun Haliçport ihalesi sonucunda ne olacağı, Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir?

6- İhalenin konusu olan sınırlar içinde bulunan, Bakanlığınıza tahsisli ve Taşkızak Tersanesi Komutanlığı'nın kullanımında bulunan Taşkızak Tersanesi alanında bugüne kadar kaç adet tarihi yapının tescil edilmiş olduğu, bu eserlerin ve özelliklerinin nelerden ibaret olduğu Bakanlığınız kayıtlarında mevcut mudur? Bunlara ek olarak gerek Osmanlı gerekse Cumhuriyet döneminde sivil ve askeri denizcilik ve deniz endüstrisi tarihimiz açısından önemi olan taşınır-taşınmaz malzeme, araç-gereç, alet-edevat, proje-çizim-eskiz vb. evrak ve doküman vb.nin envanteri çıkarılmış mıdır? Tescilli yapılarla birlikte bu tür değerlerin de korunmaları için gerekli tedbir ve hükümlere ihale

31333

şartnamesinde yer verilmesi konusunda Bakanlığınızca gerekli girişim ve/veya uyarılarda bulunulmuş mudur? ihaleyi alan firma ile bu hususa ilişkin bir protokol yapılması ve/veya hazırlanacak bir koruma planının uygulamaya geçilmeden önce Bakanlığınızca onaylanması vb. tedbirler öngörülmekte midir?